

2. 4. A. Pitanja za dob djeteta od 18 mjeseci do 3 godine

2. 4. A. a) Promet

- Ima li dijete sigurnosnu autosjedalicu koju rabi uvijek kada se vozi automobilom, vašim ili tuđim, koju prilagođavate kako dijete raste?
- Biste li dijete vozili taksijem ukoliko ovaj nema sigurnosnu autosjedalicu?
- Pazite li dijete u slučaju da u blizini netko vozi automobil unatrag (iz garaže ili u garažu itd.)?
- Vozite li u automobilu istodobno s djetetom teške ili oštre objekte, uključujući igračke?
- Vozi li vaše dijete tricikl ili bilo koju igračku na kotačima?
- Nosi li vaše dijete uvijek kacigu kada je na pokretnoj igrački na otvorenom prostoru?
- Učite li dijete da ulazi i izlazi iz automobila na pješачkoj strani?

2. 4. A. b) Padovi

- Jesu li vam na podu tepisi i druge prostirke koji nisu pričvršćeni pa dijete može zapeti i pasti?
- Pazite li da namještaj po kojemu se dijete može popeti ne stoji blizu prozora, balkona i slično?
- Imate li sigurnosne zatvarače na prozorima i vratima, da ih dijete ne može otvoriti bez pomoći odrasle osobe?
- Jeste li upozorili stariju djecu da svoje ponašanje moraju prilagoditi rizicima za mlađe dijete?

2. 4. A. c) Utapanje

- Jesu li osigurana mjesta u vašem domu i okućnici u kojima bi se moglo utopiti vaše dijete?
- Nadzirete li dijete uvijek kada je blizu vode u kojoj se može utopiti, uključujući bare, potoke, rijeke, velike posude s vodom i slično?

2. 4. A. d) Opekline

- Razmišljate li o zapaljivosti odjeće svojeg djeteta?
- Pazite li da su vrući predmeti (npr. glačalo) izvan dosega djeteta?
- Pazite li da nitko od ukućana ili gostiju ne hoda po stanu i pritom nosi vruće tekućine u rukama (čaj, kava, juha) u prisutnosti male djece?

- Ima li vaš štednjak zaštitnu ogradicu?
- Rabite li prvo stražnje grijaće ploče na štednjaku, kako bi bile što udaljenije od djeteta?

2. 4. A. e) Ugušenje

- Ima li u vašem domu sitnih predmeta dohvatljivih djetetu, a koje bi dijete moglo ugurati u nos, uho, udahnuti ili progutati?
- Ima li odjeća vašeg djeteta vezice i razne trake koje bi mogle ugušiti dijete?
- Imate li zavjese i druge ukrase u stanu s visećim trakama ili konopima kroz koje bi se vaše dijete moglo provući i zadaviti?

2. 4. A. f) Otrovanje

- Može li vaše dijete dosegnuti razne sprejeve i mirise?
- Držite li lijekove, kućne kemikalije i kozmetiku izvan dosega djece u zaključanom ormariću?

2. 4. A. g) Opća pitanja sigurnosti

- Ako dijete čuva netko izvan vašeg doma (jaslice, čuvanje u obitelji i sl.), jeste li provjerili sigurnosne uvjete?
- Jeste li učili ili obnavljali znanje prve pomoći u zadnjih 12 mjeseci?
- Imate li mogućnosti zaključati prostorije ili zgrade u kojima držite strojeve i alate za poljoprivredu ili obrt?
- Je li okućnica sigurna za vaše dijete?
- Imate li blokadu zatvaranja vrata kako ista ne bi prignječila djetetu prste?
- Napišite broj/brojeve hitnih službi!

2. 4. B. Preporuke za dob djeteta od 18 mjeseci do 3 godine

Nakon prve godine života, najveća vjerojatnost da dijete izgubi život jest upravo zbog nesreća. No nesreće je moguće spriječiti. Djeca se često ozlijede jer roditelji nisu prihvatili njihove razvojne sposobnosti. Treba pomno pratiti razvoj djeteta, koji je i u ovom razdoblju vrlo intenzivan. Dijete je sposobno hodati, trčati, penjati se i skakati. Sve to može predstavljati opasnost za njegovu sigurnost.

2. 4. B. a) Promet

U primjeni sigurnosne autosjedalice roditelj i nadalje treba biti uporan i dosljedan; treba je rabiti i za najmanje relacije. Nesreće se vrlo često dogode nadomak doma. Treba zahtijevati sigurnosnu autosjedalicu i u slučajevima vožnje taksijem ili iznajmljenim automobilom. Dijete treba učiti kako je sigurnosna autosjedalica samo njegova i da samo ono ima pravo sjediti u njoj. To će mu dati važnost i olakšati prihvaćanje sjedalice. Roditelji te starija braća i sestre trebaju biti pozitivan primjer ponašanja u prometu – pa tako i u automobilu. Djeca vole oponašati odrasle. Prilikom ulaska i izlaska u /iz automobila s djetetom, treba biti na strani suprotnoj od prometnoga traka. Svakako uključiti blokadu otvaranja stražnjih vrata ako su na automobilu vrata i straga. Ako postoje električni podizači stakala, mala djeca vrlo lako mogu otvoriti prozor. Roditeljima treba ukazati na tu mogućnost i po potrebi preporučiti blokiranje električnih podizača na stražnjim prozorima. U automobilu ne treba biti teških i oštih predmeta koji nisu pričvršćeni. U slučaju sudara, koji i ne mora biti osobito jak, svi nepričvršćeni predmeti su mogući leteći objekti u automobilu te mogu ozlijediti putnike, uključujući i dijete. Samo mekane igračke prikladne su za vožnju. Ako vozilo ima otvoreni prtljažni prostor, treba staviti zaštitnu mrežu kako bi spriječilo izlijetanje stvari prema naprijed u slučaju nagloga kočenja ili udara. U ovoj dobi djeteta posebno treba paziti prilikom vožnje unatrag; djeca ove dobi jako se vole zavlačiti i skrivati. Dijete mora imati kacigu kada vozi tricikl ili bicikl na otvorenom prostoru. Naš Zakon kaže da je prilikom vožnje bicikla nošenje kacige obvezno do 16. godine života. I ovdje je roditelj najbolji primjer.

2. 4. B. b) Padovi

U ovoj dobi dijete je postalo vrlo brzo. Opasnost od pada sve je veća. Dijete može upotrijebiti bilo koji predmet pogodan za penjanje kao stepenice prema, primjerice, prozoru ili višim policama ormara i slično. U tu svrhu mogu poslužiti i igračke.

Paziti na prepreke po podu. Paziti na balkonska vrata i prozore. Korisno je da roditelji pričaju sa starijom djecom o sigurnosti i ukažu im na potrebu da prilagode svoje ponašanje kako ne bi ugrozili mlađe dijete. No to nipošto ne znači da treba stalno sputavati stariju djecu.

2. 4. B. c) Utapanje

Potrebno je samo nekoliko minuta da se dijete utopi. Dijete se može utopiti u plitkoj vodi. Za dijete vrlo plitka voda može biti nesvladiva, ako u nju padne. Treba biti uz dijete kada se nalazi pored vode. U ovoj dobi dijete može otvoriti kvaku; pokušava stvari raditi sâmo i želi pomagati. Sve to mogu biti opasnosti. Poslije kupanja treba isprazniti kadu da dijete ne upadne u vodu. U vodi ne treba ostavljati igračke jer mogu biti mamac djetetu da ih dosegne. Ako se dijete vozi u čamcu, obvezno treba imati sigurnosni pojas. U plovilima po vodi na svako dijete koje ne zna plivati treba biti barem jedna odrasla osoba dobar plivač.

2. 4. B. d) Opekline

Djeca ove dobi mogu otvarati slavine – kako slučajno tako i namjerno. Preporučljivo je smanjiti izlaznu temperaturu vode na 54°C. Postoje i slavine koje dijete ne može otvoriti. Paziti na štednjake ili grijače. Paziti također na odjeću. Ukoliko je to moguće, treba nabaviti nezapaljivu odjeću – osobito ako dijete ide na izlet ili slično gdje će biti otvoreni plamen (roštilj i sl.). Dijete treba obući u užu odjeću koja se prianja uz tijelo (ne smije dijete stiskati ili sputavati). Posebice paziti u situacijama kada ima mnogo ljudi jer se upravo tada zna dogoditi da na djecu nitko ne pazi. Sugerirajte roditeljima neka se dogovore tko će paziti djecu, da se ostali mogu nesmetano opustiti, a da sigurnost djece bude očuvana. Paziti na vruće objekte u domu (npr. glačalo), kao i na vruće napitke koje odrasli i starija djeca drže u rukama ili nose po domu. Vrlo je rizična situacija kada se malo dijete zaleti u onoga tko nosi nešto vruće.

Kao zaštita od sunca postoje šeširi i majice izrađeni od posebnih materijala koji odbijaju sunčeve zrake.

2. 4. B. e) Ugušenje

Paziti da duljina vezica, ukrasa i sličnih predmeta, koji su nadohvat djetetu, ne iznosi više od 30 cm. Dječji krevetić ne treba biti blizu zavjesa s uzicama koje slobodno vise i kojima se dijete može ugušiti. Trake i uzice treba vezati visoko iznad dosega djeteta.

Paziti na male objekte kojima se dijete može ugušiti. Stariju djecu treba upozoravati na opasnost za mladu. Kada jede, dijete treba sjediti, a ne trčati uokolo.

2. 4. B. f) Otrovanje

Sada je dijete u mogućnosti penjati se, otvarati vrata. Potrebno je držati lijekove i kemikalije u ormarićima koji imaju takav mehanizam da ih dijete ne može otvoriti. Potaknite roditelje da provjere koje kemikalije drže u kućanstvu i jesu li nužne. Sve što nije nužno treba otkloniti izvan doma na sigurnije mjesto. Stare lijekove treba vratiti u ljekarnu. Kozmetika može također biti izvor otrovanja za djecu. U slučaju otrovanja, podučite roditelje da očiste djetetu usta te da nikada ne izazivaju povraćanje samostalno. Treba nazvati hitnu medicinsku pomoć i pitati za savjet. Ako je došlo do otrovanja, roditelji uvijek s djetetom u zdravstvenu ustanovu trebaju ponijeti – ako je to moguće – i tvar koja je dovela do trovanja u originalnom pakiranju i s popisom sastava te pokušati odrediti koliko je tvari dijete uzelo.

4. B. g) Opće upute za sigurnost

Roditelj uvijek treba znati gdje i s kime je dijete. Dijete ove dobi ne treba ostavljati sâmo. Važna je i sigurnost drugih lokacija na kojima dijete boravi izvan vlastitoga doma. To se odnosi na javne površine kao što su parkovi, igrališta i slično. Primjerice, treba paziti kako se ponašaju vlasnici pasa jer, nažalost, često se ne ponašaju prema pravilima pa pas može ozlijediti dijete. Jednako tako, i dijete treba pomalo podučavati o ophođenju sa životinjama. Treba obratiti pažnju i na moguće ozljede koje nisu smrtonosne, ali mogu biti itekako teške, kao što je primjerice prignječenje prstiju ili udova vratima u domu ili pak vratima automobila. Potaknite roditelje neka usvoje, odnosno obnove znanje pružanja prve pomoći. Hrvatski Crveni križ aktivan je glede organiziranja tečajeva prve pomoći.